

ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ವಿಶೇಷ

ಪದನರಿದು ನುಡಿಯಲುಂ ನುಡಿ
ದುದನರಿದಾರಯಲುಮಾರ್ಪರಾ ನಾಡವರ್ಗಲ್
ಚದುರರ್ ನಿಜದಿಂ ಕುರಿತೋ
ದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳ್

ಕನ್ನಡ ಕನ್ನಡಾ, ನಮ ಸಂಗಡಾ
ಬರಿ

ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಲವರ ಮುಂದೆ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪ್ರಭು ಭದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿತು. ಕನ್ನಡದ ಶಕ್ತಿ ಯಾವುದು, ಮಿತಿ ಏನು, ಕನ್ನಡವು ಕನ್ನಡಿಸುವುದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬಹುದು, ಕನ್ನಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿದೆಯೋ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೋ, ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಬದಲಾಗಿದೆಯಾ, ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರು ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಮಿಡಿದೀತೇ, ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೂರು ಅವಶ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳೇನು- ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಏನು?

ಕನ್ನಡದ ನಂಟತನ ಬೆಸೆಯಲಾರದೇ?

• ಮಧು ವೈ ನನ್, ಕರ್ತಾರ, ತುಮಕೂರು

ಕನ್ನಡ ಕನ್ನಡವೆಂದು ನೂರಾರು ಸಿನಿಮಾ ಹಾಡುಗಳು ಕವಿತೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾವೆಯೇ ಹೊರತು ಕನ್ನಡದ ಅರ್ಥಗತಿಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದು ನಿಜ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಿನಿಮಾರಂಗ ಅಷ್ಟು ಸಶಕ್ತವಾಗಿರದಿರುವುದು ದುರಂತ. ಇಲ್ಲಿನ ಭಾಗಶಃ ಶಕ್ತಿ ಪರಭಾಷೆಗಳ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಮಳೆ ನೀರಿನಂತೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಬೇಕೆಂದರೆ ಕೇಳಿ ಎಂದೆ. ಅವರಿಗೂ ಮುಖ! ಆನಂತರ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಗೇಟ್ ಬಳಿ ನಾನೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ವೀಲ್ ಚೇರು, ಐಸಲ್ ಸೀಟು ಇತ್ಯಾದಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಪಾಸ್ ಇಸಿಡುಕೊಟ್ಟೆ. ಉಟದ ಡಬ್ಬಿ ತಂದಿದ್ದರು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನನಗೊಂದು ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟರು ಕೂಡ. ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಹಿರಿಯ ದಂಪತಿಗಳು ಬಹಳ ಉತುಕರಾಗಿ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ತಲುಪೋಗಂಟ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಇರೋಣ ಎಂದು ತೀರ್ಪಾಯಿತು. ಹೋದಾಗ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತಾರಲ್ಲವೆಂದಿ, ಆ ಹುಮ್ಮುಸಿನಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಇವರೂ ಅವರೂ ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾತಾಡಿದರು. ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಸಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ಎರಡೂ ದಂಪತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಮಾತಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ಯುಕ್ತಿಸಿದರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಷ್ಟು ಉತುಕರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತನ ಕುಟ್ಟುವಾಯಿತು. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮೆರೆಯಿತು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕನ್ನಡವು 'ಕ್ಯಾನ್ಸರ್' ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ಬಡವಾಗಿದೆ.

ಮಾಸ್ತಿಯವರ 1920ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕತೆಯೊಂದರಲ್ಲೇ ಕಮ್ಮ ಈಗಿನ ಹಳಹಳೆಯಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಾಲು ಹೀಗಿವೆ. 'ರಜಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಂತೂ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲ ಪುಡುಕುರು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮಾತನ್ನೇ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವರು, ರಾಮರಾಯರು ಸೌದೆಯವಳಿಗೆ 'ಈಗ ಬೇರೆಯೆ ಇಲ್ಲ, ಹೋಗು ನಾಳೆ ಬಾ' ಎಂದರು, ಪಾಪ ಅವಳಿಗೆ ಅರ್ಥವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ'. ಅಂದರೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಕ್ರಮೇಣ ಉಲ್ಲಾಸಗೊಂಡು ನಾವೆಂದು ಈ ಹಂತ ತಲುಪಿದ್ದೇವೆ. ಕೇರಳದಂತಹ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯವೂ ಮಲಯಾಳಮಯವಾಗಿರುವಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ವಾಗಿ ಮುಂದಿರುವರಾದ್ಯಾ ಯಾಕೆ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದೆ, ನಾವು ಬೇರನ್ನಲ್ಲೆ ಎಡವಿದ್ದೇವೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹಿನ್ನೆಡೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಭೌಗೋಳಿಕ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ. ದೊಡ್ಡ ಮಾಪನ ದಲ್ಲಿ ಅಳಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಲೆನಾಡು/ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ. ಈ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಆಸ್ತಿಯಿದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿದೆ, ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಏಕೀಕರಣಗೊಂಡಿರುವ ಸರಿ, ಆದರೆ ಅನಂತರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾಪನದಲ್ಲೇ ಅಳಿದು ಏಕೀಕರಿಸುವ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಕರಾವಳಿ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕಗಳ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಾನು ಕಾವಸ್ತ್ರ ಆಗಿದ್ದಾವೇ ಹೊರತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕವು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಲಿಷ್ಠ ರೆಂಬೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಮರವಾಗಬೇಕೆತ್ತು. ಅದಾಗಿಲ್ಲ. ದೇಶವನ್ನು ಹಿಂದಿ ಮೂಲಕ ಹಿಡಿದಿಡಲು ಹೇಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿ ದ್ಯಾವೋ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು/ಶಿಕ್ಷಿತ ಕನ್ನಡದ ಮೂಲಕ ಹಿಡಿದಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸೋತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸೋಲು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಬಹುದು. ಇನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕನ್ನಡವು 'ಕ್ಯಾನ್ಸರ್' ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ಬಡವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯೂಎಸ್ ನಿಂದ ಹಿಂದಿಗಿರುವಾಗ, ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರು ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ. ಕನ್ನಡ

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಬೇಕು

ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೂರು ಅವಶ್ಯಕ ಕಾರ್ಯಗಳೇನು?
1. ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್ ಪ್ರಾನ್ಸಿಂಗ್ (ನುಡಿ ಹಮ್ಮುಗೆ) ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿವೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿವೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
2. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
3. ಕನ್ನಡಿಗರು ಉದ್ಯಮಿಗಳಾಗುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪಾಲಿಸಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ರೂಪಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.
ಇವು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಮೂರು ತುರ್ತು ಕೆಲಸಗಳು.

• ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ
ಮಗುವಿಗೆ ಅದರ ಹೆಸರು, ಅಡ್ಡಹೆಸರು, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಊರು, ದೇಶ ಎಲ್ಲವೂ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಬರುವಂತದ್ದು. ಹೇಳಿಕೊಡದೆಯೂ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಒಲಿಯುತ್ತ ಹೋಗುವುದು ನುಡಿಯೆಂದೇ. ಅದೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ. ಕನ್ನಡದ ಮಗುವೊಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೆರದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕನ್ನಡದ ಮೂಲಕವೇ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷಿಕರ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಇದು ಸತ್ಯ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನು ಕೇವಲ ಸಂಪರ್ಕದ ಸಾಧನವಾಗಿ ಕಾಣದೇ ಸಹಕಾರದ ಸಾಧನವಾಗಿಯೂ ಕಾಣಬೇಕು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರ ನಡವಿನ ಭಿನ್ನತೆಯಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ಸಾಧನ. ಅದನ್ನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಕಲಿಕೆ, ದುಡಿತ, ಆಡಳಿತ ಹೀಗೆ ಬದುಕು ಬಾಳುವ ಎಲ್ಲ ಕವಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಮನಸ್ಸು ಇಟ್ಟರೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಮುಂದುವರಿದ ನುಡಿ ಸಮುದಾಯಗಳಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಏಳಿ ಹೋದಬಹುದು. ಕನ್ನಡಕ್ಕಿರುವ ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಬಿರುಕಿನಿಂದ ಹೊರ ಬರಲಾಗದೇ ಒಂದು ಮುಂದೆ ಹೋದ ಸಮಾಜವಾಗಿಯೇ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಇರುವ ಮಿತಿಯೇ ಕನ್ನಡದ ಮಿತಿ. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಇಹ-ಪರದ ವಿಷಯಗಳೇ ಇರಲಿ, ಅದಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಅನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂಗೀತ, ಸಿನಿಮಾ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕು, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಿತಿ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ನಿಜವೂ ಆ ಮಿತಿ ಕನ್ನಡದ್ದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾಷಿಕರ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಂತವರು.
* ಇದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆಧಾರಿತ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾಲ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯೊಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಆಗಾಧ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಷ್ಟು ಅದಕ್ಕೊಂದು

ಅರ್ಥಿಕ ಬಲ ಬರುತ್ತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ ಅದರ ಬಳಕೆಯ ಹಕ್ಕು ಹಲವು ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಈ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಲಿಯಲು ಒಂದೆಡೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಗ್ರಾಹಕರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ, ಹರಡುವ ಮತ್ತು ಬಳಸುವ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಪಾಲಿಸಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು.
* ಕನ್ನಡ ಎರಡೂ ಕಡೆ ಇದೆ. ಅದರ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಹಳ್ಳಿಗರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಬದುಕು-ಬಾಳು ಬಹುತೇಕ ಸಾಗಿಸಬಲ್ಲವರಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಗರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಅರ್ಥಿಕ ಮಾದರಿಗಳು ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆ ಕೆಲ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಭಾಷೆಗಳ ನಡವಿನ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಸಮಾನ ನೆಲೆಯ ನಂಟಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕಿಂತ ಹೊರ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಣೆ ಸಿಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ, ಅಂಗಳ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂರು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದ ಇರುವಿಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಗರೀಕರಣದತ್ತ ವಾಲುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ನಗರಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ನೋಡುವ ನೋಟವೇ ಹಳ್ಳಿಗರ ನೋಟವು ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕುಂತ ಅಲೋಚನೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಕೆಲಸ ತುರ್ತಿನದ್ದು.
* ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳ ಹಲಕೆಲ ಗೇಟೆಡ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅಲೋಚಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ನೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಕನ್ನಡ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಭಾಷೆಯಾಗಬಹುದು.
* ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ನುಡಿಯ ಕುಂತ ಅಭಿಮಾನ ರೂಪ ತಳೆಯುವುದು ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಹರೆಯದವರೆಗಿನ ಹಂತದಲ್ಲೇ. ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣ, ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರ ಕಾಳಜಿ, ಕಾಲದ ವಾತಾವರಣ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳು. ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ, ಆದರೆ ಅದು ಇಂದಿನ ತಲೆಮಾರು ಕನ್ನಡದ ಸುತ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗಲಷ್ಟೇ.

ಹೊಸ ಪದ ಹುಟ್ಟದೇ ಇರುವುದೇ ಕನ್ನಡದ ಮಿತಿ

ಕನ್ನಡದವರನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಅಮ್ಮ ಈಗ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಪದಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿನೂ ಹಸಿರಿದ್ದಂತೆ ಅದಷ್ಟಿರಬೇಕು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಂತೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನೂ ಕನ್ನಡ ಜೀವಂತವಾಯುವಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಹಿನ್ನೆಡೆಯಾಗಿದೆ ನಾಶದ ಸೂಚನೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಂತೂ, ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ಕಬ್ಬನ್ ವಾರ್ಕ್ ರೀತಿ, ಹಳೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡದ ಗಂಧವುಂಟು. ಹೊಸ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿಮೆಂಟು, ರಸ್ತೆ, ಹಿಂದಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ದುರ್ಗಂಧವಾಯಿತು.
ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವೇನೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಬಗ್ಗುಕುಸುಕು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ನೂರಾರು ಉಪಾಯ ಗಳಿರುವಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅದರ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹುಕಾಲಬಾಳಬಹುದಾದ ಪರಿಹಾರಗಳೇನು, ಇದೊಂದು ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದು, ಯಾರಾದರೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದರೆ; ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇಷ್ಟೂ ಮಂದಿ, ಹತ್ತಿರಬೀಳಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಕೋಟಿ ಜನ ಕನ್ನಡ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವೆಂದರೆ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಇವುಗಳ (ಭಾಷೆಯ) ಬೇರು ಒಂದೇ ಇರಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಅಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವೆಲ್ಲವೇ, ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವತಃ ತನ್ನ ಬೇರಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಿದರೆ.. ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಂಟೊಂದು ಬೆಳೆದು ಉಳಿಕೆ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವಷ್ಟು ಭಾಷೆ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗುತ್ತದೆ.

• ಅಪರ್ಣಾ ವಸ್ತಾರಿ, ನಟಿ, ನಿರೂಪಕಿ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೂರು ಅವಶ್ಯಕ ಕಾರ್ಯಗಳೇನು?
• ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡತನ ಫ್ಯಾಶನ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಟ್ರೆಂಡ್-ಫ್ಯಾಶನ್ ಎಂಬಿತ್ತಾ ದಿ ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಜನ ಮುಗಿಬಿಡು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ.
• ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಬೇಕು.
• ಶಿಕ್ಷಣ, ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಕನ್ನಡವಿಲ್ಲದೆ ಅನ್ನಿ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತಹ ಅಪಟ ಕನ್ನಡ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು.

ಹಳ್ಳಿ ಶಾಸನವೂ, ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗವೂ, ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಮಾ ಗೋದಾವರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾತುಗಳು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಸಮಯದಿಂದಲೂ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಆ ಕಾಲದಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ಈವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ನಮ್ಮಾಗಿ ಆಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಆಗಿ ಬರಲಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ನಿರಭಿ ಮಾನಗಳು, ಪರಭಾಷೆಗಳ ದಾಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಈಡಾಗುವವರು, ಬಡಿದೇಡುಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಎಂಬಿ ತ್ಯಾದಿ ಕೊರಗು ಅಥವಾ ಅಲೋಪ್ತಗಳ ಮಧ್ಯೆಯೂ ಕನ್ನಡ ಇಂದಿಗೂ ನಿಶ್ಚಿತ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಕನ್ನಡದ ಅಂತಃಸತ್ಯ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಕನ್ನಡಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅಂದು ಬೊಂಬೆಯೊಟವಯ್ಯಾ... ಚಿತ್ರಗೀತೆ ಯನ್ನು ಗುನುಗುನಿಸಿದಷ್ಟೇ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇಂದು ಬೊಂಬೆ ಹೇಳುತ್ತೆ... ಹಾಡು ನಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಲಿದಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇದುವೆ ಕನ್ನಡದ ಅಸೀಮ ಶಕ್ತಿ.
* ಭಾಷೆಯೊಂದು, ತಾನು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದಕ್ಕುವ ಸಕಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಬ್ದಭಂಡಾರವನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದದ್ದು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದುಸೇರಿದಾಗ, ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಪದಗಳನ್ನು ದಕ್ಕುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು 'ಇಸು' ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡದ ವಿಭಾಸ ಪಡೆದಿರುವುದು - ಫೋನಾಯಿಸು, ಕ್ಲಿಕ್ಸು, ಗೂಗಲಿಸು... ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೊಂದು ಹೊಸ ಪದ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಕನ್ನಡದ ಮಿತಿ ಅನ್ನಬಹುದೆ. ಬಹಳಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಲ್ಲ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಗಾಧವಾಗಿ-

ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ- ಕಲಿಸುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬತ್ತಾದಿ ಬಲ್ಲವರ ಮಾತುಗಳು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀತಲ್ಲವೇ?
* ತಿಳಿಗನ್ನಡ, ಸಂಗನ್ನಡವನ್ನು ತಪ್ಪದ ಬಳಸಿ, ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಮೆರೆಯದ ಸಾಕು, ಕನ್ನಡ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡಿಸಿ!
* ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಬಹುಶಃ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕನ್ನಡ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಗುಮಾನಿ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಪರಭಾಷೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೊಂದರ ಗ್ರಾಮಗಳೆರಡೂ ಕನ್ನಡದ ಗತಿಯೇನಾಗುವುದೋ ಯಾರು ಬಲ್ಲರು?
* Oats, Diet food, cholesterol free, protein rich, pasta, pizza, ದಾಲ್, ಸಾಂಬಲ್, ರಸಂ, ಫೋಕಾ, side dish, gravy, fried, cooked, backed, low flame ಗಳೇ ತುಂಬಿರುವ ಇವತ್ತಿನ ಅಡುಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಡಲಿ, ಡಬಂ, ಚಮಚ, ಕಲಸು, ಬೆರೆಸು, ಗೊಟಾಯಿಸು, ಅವಲಕ್ಕಿ, ಕಲಸನ್ನ, ತಿಳಿಸಾರುಗಳಿಗೆ ಜಾಗವೆಲ್ಲಿ?
* ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲ. ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದದ್ದು ಅಪರಾಧ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊತ್ತಿರುವುದು, ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲದ್ದು, ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದೀತಾ ಮಿಡಿದೀತಾ? ಇಂದಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವ್ಯಾಮೋಹದ ಪರಿಕಂಡರಬಹುಶಃ ಮುಂದಿನವರ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಮಿಡಿದೀತೇನೋ! ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಕಲಿತದ್ದು- ಕಂಡದ್ದು ಎಂದೂ.